

Ολίβια Κυριακίδου
okyriakidou@aueb.gr

Diploma in Social Entrepreneurship

ΔΙΠΛΩΜΑ ΣΤΗΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Θεματολογία

- ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ
- ΘΕΩΡΙΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Θεωρία Αλλαγής

Συστηματική διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ δραστηριοτήτων, αποτελεσμάτων και πλαισίου

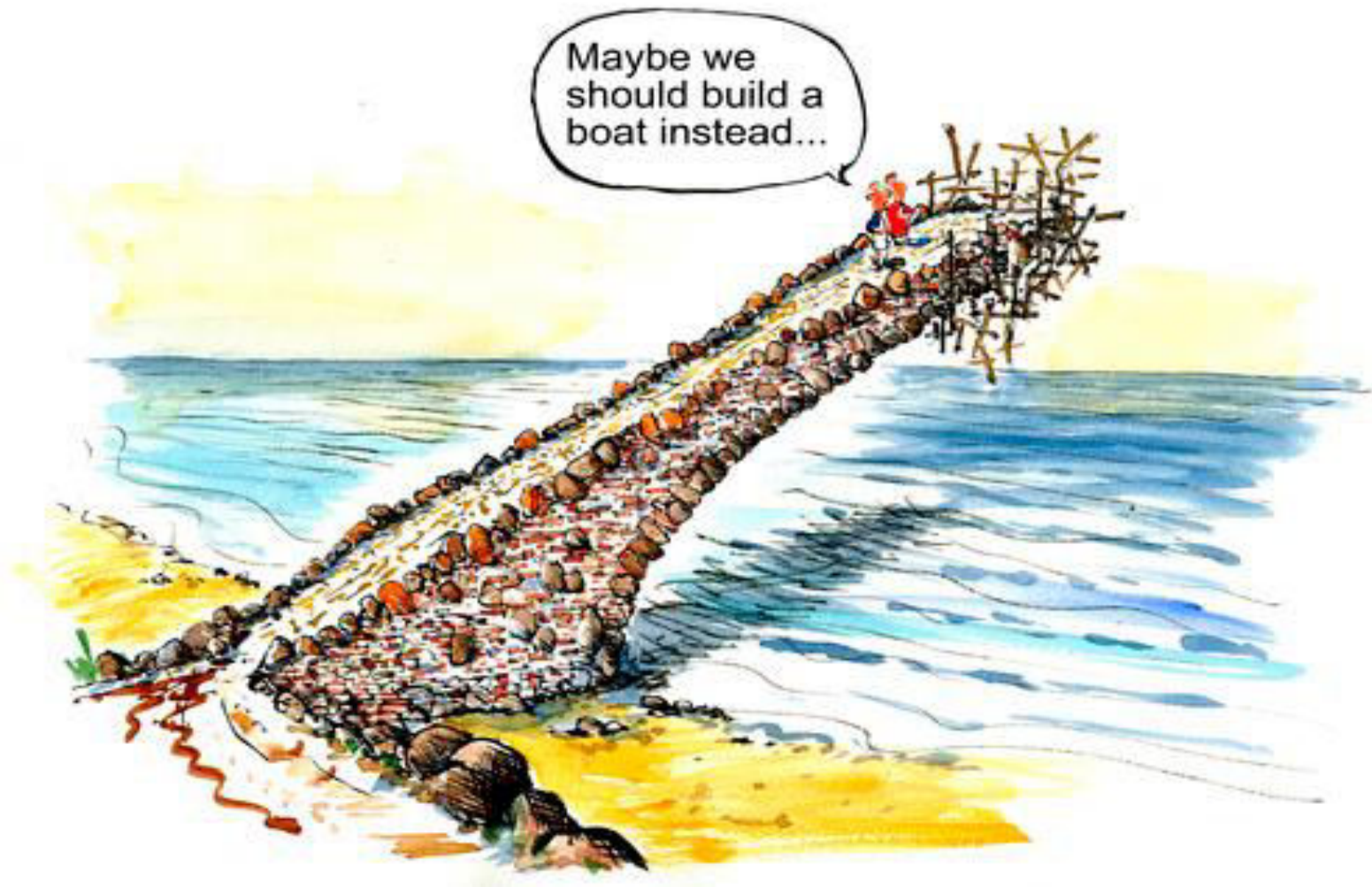

"I think you should be more explicit here in step two."

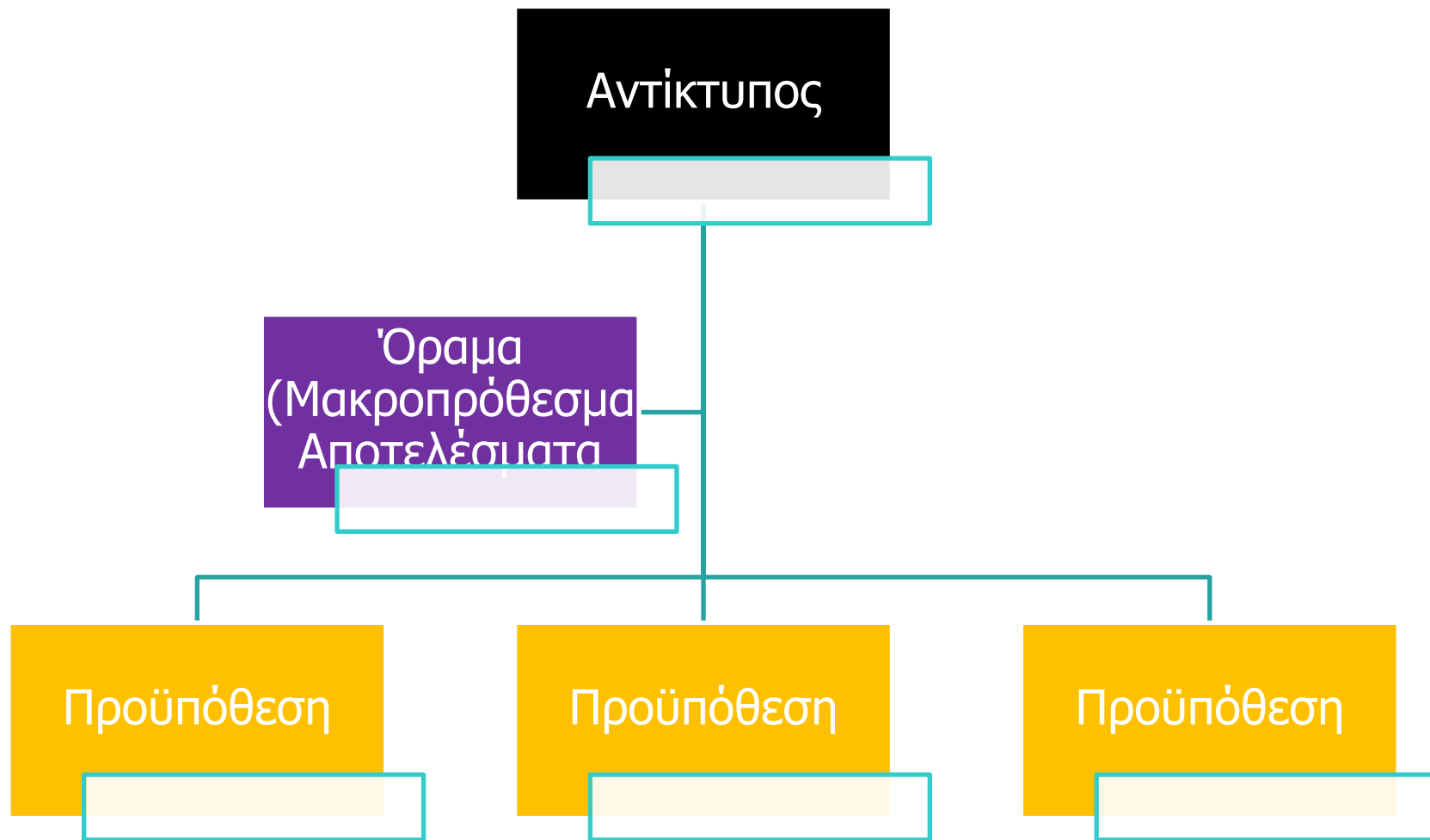
Πλαίσιο Αποτελεσμάτων

ΟΠΑ
ΑΥΕΒ

Πλαίσιο Αποτελεσμάτων

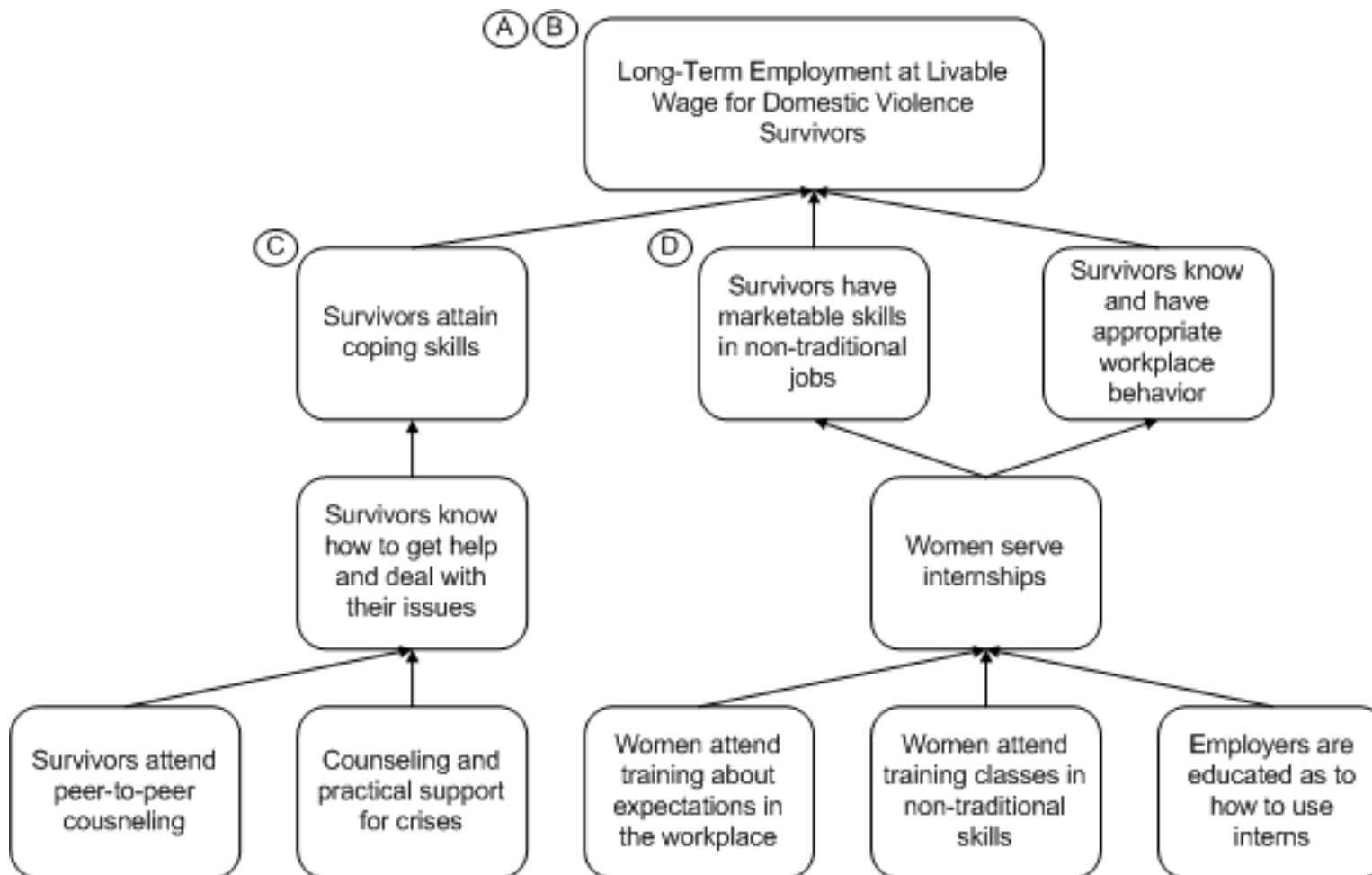
Project Superwoman

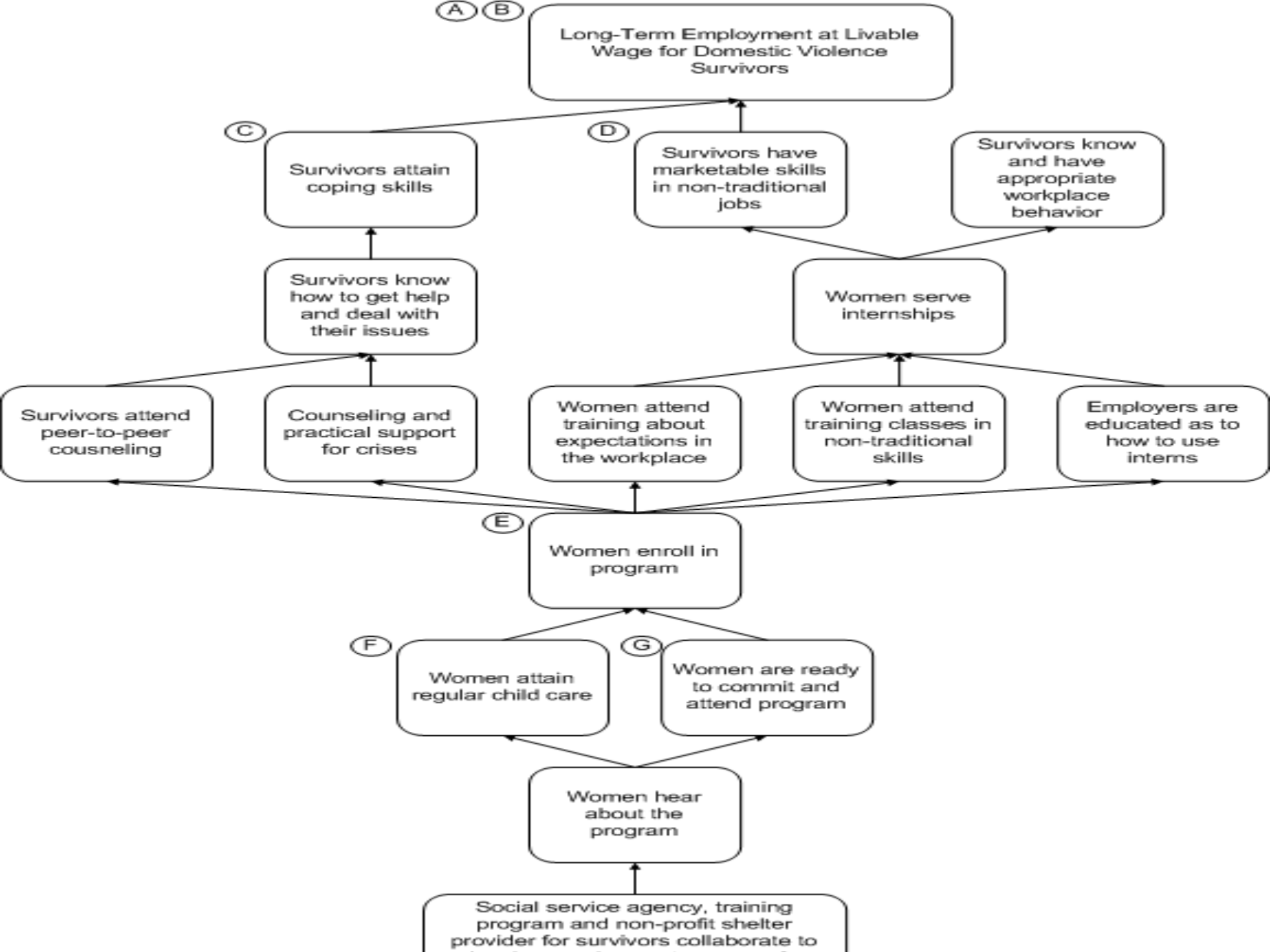

ΟΠΑ
ΑΥΕΒ

- Υποστήριξη σε γυναίκες θύματα οικογενειακής βίας να δημιουργήσουν ευκαιρίες μακροπρόθεσμης και αξιοπρεπούς απασχόλησης
- Προσδιορισμός μακροπρόθεσμων στόχων
- Αποτύπωση προς τα πίσω και σύνδεση αποτελεσμάτων
- Συμπλήρωση του πλαισίου αποτελεσμάτων
- Προσδιορισμός των υποθέσεων
- Ανάπτυξη δεικτών
- Προσδιορισμός παρεμβάσεων

Σχεδιασμός προς τα πίσω

Ανάπτυξη Ενδείξεων

ΟΠΑ

Αποτέλεσμα				
Τίτλος	Μακροπρόθεσμη αξιοπρεπής εργασία	Δεξιότητες σε μη παραδοσιακές εργασίες	Δεξιότητες σε μη παραδοσιακές εργασίες	Παρακολούθηση μαθημάτων σε μη παραδοσιακές δεξιότητες
Ένδειξη	Εργασία	Δεξιότητες ηλεκτρολόγου, υδραυλικού, ξυλουργού ή συντήρησης κτηρίων	Αποφοίτηση	Παρουσίες
Πληθυσμός	Συμμετέχοντες	Συμμετέχοντες	Συμμετέχοντες	Συμμετέχοντες
Threshold	Παραμονή τουλάχιστον 6 μήνες και \$12 την ώρα	Επιτυχής ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης	Αποφοίτηση (ναι/όχι)	Δεν χάνουν περισσότερα από 3 μαθήματα

Μέτρηση του Κοινωνικού Αντίκτυπου

Κοινωνική Απόδοση της Επένδυσης
Social Return on Investment (SROI)

Οι αρχές του SROI

- Συμμετοχή των ομάδων ενδιαφερομένων
- Κατανόηση του τι αλλάζει
- Αξιολογώ όσα θεωρώ ότι αξίζουν
- Περιλαμβάνω μόνο τα «material» (όσα μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις των ομάδων ενδιαφερομένων)
- Δεν κάνω υπερβολικούς ισχυρισμούς
- Διαφάνεια
- Αξιολογώ τα αποτελέσματα

Τα στάδια του SROI

- Προσδιορισμός του τι θα καλύψει η ανάλυση, ποιος θα συμμετέχει και πως
- Διαμόρφωση θεωρίας αλλαγής
- Επίδειξη αποτελεσμάτων και απόδοση αξίας
- Καθορισμός αντίκτυπου
- Υπολογισμός SROI
- Μετάδοση των αποτελεσμάτων στις ομάδες ενδιαφερομένων και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων

Καθορισμός του σκοπού και προσδιορισμός ομάδων ενδιαφερομένων

- Ποιος είναι ο σκοπός της μέτρησης – τι είναι ρεαλιστικό, πόροι και προτεραιότητες
- Προσδιορισμός ομάδων ενδιαφερομένων
- Τρόπος συμμετοχής των ομάδων ενδιαφερομένων

- Σκοπός του SROI
- Κοινό
- Θεωρία αλλαγής
- Πόροι
- Ποιος θα κάνει τη δουλειά;
- Εστίαση σε συγκεκριμένες δραστηριότητες
- Χρονική περίοδος
- Ανάλυση για πρόβλεψη ή αξιολόγηση;

Προσδιορισμός ομάδων ενδιαφερομένων

- Άτομα ή οργανώσεις που βιώνουν την αλλαγή ή επηρεάζουν τις δραστηριότητες, με θετικό ή αρνητικό τρόπο, ως αποτέλεσμα της δραστηριότητας που αναλύεται
- Θέλουμε να μάθουμε πόση αξία δημιουργείται ή καταστρέφεται και για ποιους
- Απόφαση για το ποιες ομάδες θα συμπεριληφθούν

Προσδιορισμός ομάδων ενδιαφερομένων

Ομάδα και πως επηρεάζει ή επηρεάζεται από τη δραστηριότη τα	Τι νομίζουμε ότι συμβαίνει σε αυτούς, αρνητικό ή θετικό	Περιλαμβάνω / αποκλείω;	Μέθοδος συμμετοχής	Πόσοι;	Πότε;

Πως θα συμμετέχουν οι ομάδες ενδιαφερομένων;

- Συγκέντρωση ομάδων σε κοινό χώρο και τους ρωτάμε άμεσα
- Μορφή σεμιναρίου, με άτυπες συζητήσεις
- Συμπλήρωση φόρμας σε προγραμματισμένη εκδήλωση
- Τηλεφωνική συνέντευξη με εκπροσώπους σημαντικών ομάδων
- Ηλεκτρονική συμπλήρωση ερωτηματολογίου από εκπροσώπους σημαντικών ομάδων
- Οργάνωση κοινωνικής εκδήλωσης με ομάδες ενδιαφερομένων
- Διαπροσωπικές συνεντεύξεις

Mapping Outcomes

The logic model

Εισροές	Δραστηριότητες	Εκροές	Αποτελέσματα	Κοινωνικές Επιδόσεις
Τι χρησιμοποιείται;	Τι γίνεται	Άμεσα αποτελέσματα	Μέσο- και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα	Αντιμετώπιση των αιτιών συγκεκριμένων προβλημάτων
Οικονομικοί πόροι Μηχανήματα και προμήθειες Τεχνογνωσία και εμπειρία	Ικανοποίηση βασικών αναγκών Παροχή υπηρεσιών Δημιουργία υποδομών Συζήτηση για διαμόρφωση πολιτικής	Αριθμός ατόμων που έχουν εξυπηρετηθεί Αριθμός δρόμων που έχουν δημιουργηθεί Αριθμός αγαθών που έχουν μεταφερθεί Αριθμός εγκυκλίων που έχουν γραφτεί Αριθμός δικτύων και συμπράξεων που έχουν αναπτυχθεί	Βελτίωση της ποιότητας ζωής, της υγείας, κ.λπ. Αύξηση του εισοδήματος Ενίσχυση της πολιτικής αντιπροσώπευσης	Μείωση της φτώχειας Αλλαγές στη δημόσια πολιτική Σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Θεμελιώδεις αλλαγές στις κοινωνικές στάσεις και νόρμες

Impact Maps

ΟΠΑ
ΑΥΕΒ

- Στόχοι (Δραστηριότητες)
- Προσδιορισμός εισροών
- Αξιολόγηση εισροών
- Εντοπισμός εκροών
- Περιγραφή αποτελεσμάτων

Επιλογή ενδείξεων για κάθε αποτέλεσμα και αξιολόγηση

Ανάπτυξη ενδείξεων για αποτελέσματα

- Τρόποι κατανόησης ότι έχει συμβεί η αλλαγή – εφαρμόζεται στα αποτελέσματα
- Κατά πόσο έχουν συμβεί τα αποτελέσματα και σε ποιο βαθμό
- Ρωτάμε τις ομάδες ενδιαφερομένων για το πώς βιώνουν την αλλαγή
- Αξιολόγηση των ενδείξεων
 - Κατά πόσο μπορούν να μετρηθούν στα πλαίσια των δραστηριοτήτων και με τους διαθέσιμους πόρους
 - Μετρούν και αξιολογούν ό,τι έχει σημασία

Επιλογή Ενδείξεων

Αποτέλεσμα	Ένδειξη
Μείωση κοινωνικού αποκλεισμού	<ul style="list-style-type: none">• Κατά πόσο οι συμμετέχοντες παίρνουν μέρος σε νέες δραστηριότητες (π.χ. σπόρ ή χόμπυ, επισκέψεις σε νέα μέρη)• Κατά πόσο αναφέρουν ότι έχουν νέους φίλους• Επίπεδο κοινωνικών δεξιοτήτων όπως το αναφέρουν οι συμμετέχοντες• Κατά πόσο χρησιμοποιούν σχετικές δημόσιες υπηρεσίες που δεν χρησιμοποιούσαν στο παρελθόν, όπως ΜΜΜ
Μείωση στιγματισμού ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας	<ul style="list-style-type: none">• Αριθμός δραστηριοτήτων στις οποίες συμμετέχουν εκτός των υπηρεσιών ψυχικής υγείας• Αριθμός περιστατικών διακρίσεων που αναφέρονται από τους συμμετέχοντες• Συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας στις δραστηριότητες της οργάνωσης• Αλλαγή στάσεων στην τοπική κοινωνία

Συλλογή Δεδομένων για Αποτελέσματα

- Πληροφορίες από:
 - Οργανώσεις, δημόσιες υπηρεσίες, εταιρείες έρευνας αγοράς, εταιρείες παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών
 - Έρευνες πανεπιστημίων, ερευνητικά κέντρα
 - Προσωπικές συνεντεύξεις, αρχεία, focus groups, σεμινάρια και ερωτηματολόγια

Συλλογή δεδομένων για πρόγραμμα εκπαίδευσης – μεντορείας

Stakeholder	Αποτέλεσμα	Ένδειξη	Συλλογή δεδομένων
Άνεργα άτομα	Βρίσκει & διατηρεί εργασία	Παραμονή στην εργασία μετά από 12 μήνες	Ετήσιο ερωτηματολόγιο και τηλεφωνική συνέντευξη
Άτομα με ειδικές ανάγκες	Μείωση κοινωνικού αποκλεισμού	Συχνότητα κοινωνικών επαφών με φίλους	Συστηματική συλλογή κάθε 6 μήνες
Νέα άτομα	Βελτίωση στη συμπεριφορά	Αριθμός και τύπος σχολικού αποκλεισμού	Αναφορά δασκάλου
Τοπική αυτοδιοίκηση	Αύξηση της ανακύκλωσης	Ποσό απορριμμάτων σε χωματερή	Καταγραφή της αλλαγής στο ποσό των απορριμμάτων
Τοπική κοινότητα	Μείωση του φόβου εγκλήματος	Αριθμός ατόμων που αισθάνονται ασφαλείς	Στοιχεία για ποσοστά εγκληματικότητας

Πόσο καιρό θα διαρκέσει

Επωφελούμενοι	Διάρκεια	Λογική
Συμμετέχοντες σε ετήσιο πρόγραμμα IT που βρίσκουν σχετική απασχόληση	4-5 χρόνια	Η εύρεση εργασίας μπορεί να δημιουργήσει μονοπάτι καριέρας. Με τον καιρό, η επίδραση της εκπαίδευσης θα μειωθεί καθώς η εμπειρία θα γίνεται πιο σημαντική
Υποστήριξη επιχειρήσεων με φτηνό ενοίκιο	3-4 χρόνια	Μετά από μερικά χρόνια, άλλοι παράγοντες, όπως το γενικό οικονομικό κλίμα θα είναι πιο σημαντικοί
Συμμετέχοντες με καλύτερες ποιότητας αναπηρικά αμαξίδια	2 χρόνια	Το πλεονέκτημα του νέου αμαξιδίου θα απαξιωθεί με το χρόνο

Βάζοντας μία αξία στα αποτελέσματα

- Εύκολες οικονομικές ενδείξεις
 - Μείωση κόστους
- Δυσκολότερες οικονομικές ενδείξεις
 - Stated preference & contingent valuation
 - Πόσο θα πλήρωναν για να έχουν ή να αποφύγουν κάτι
 - Revealed preference
 - Κοιτάμε που ξοδεύουν τα χρήματά τους - Υποθέτουμε από τις υπάρχουσες τιμές σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών
 - Hedonic pricing
 - Αξία από την τιμή της αγοράς σημαντικών μερών του προϊόντος / υπηρεσίας
 - Κόστος ταξιδιού / αξία του χρόνου

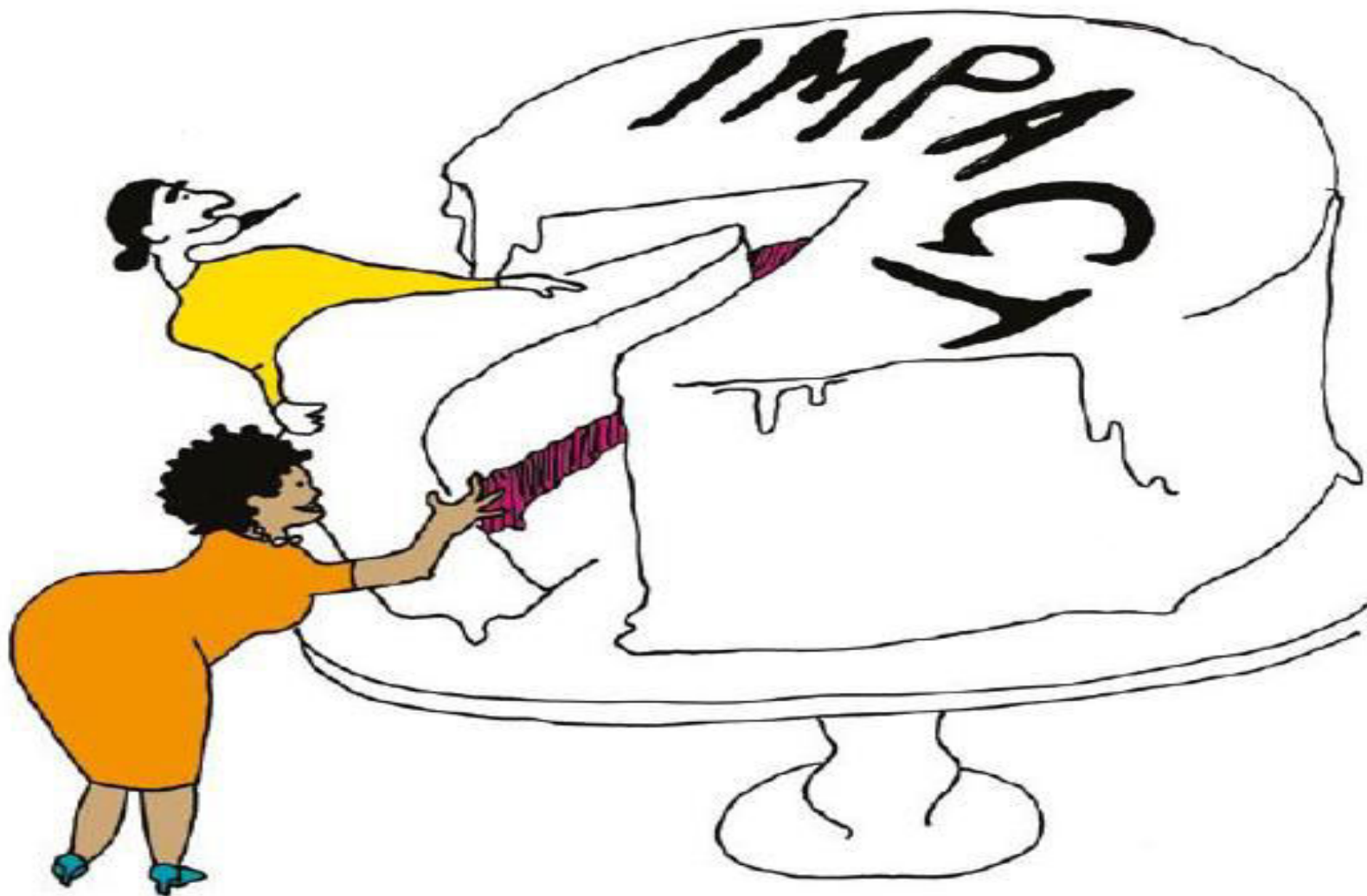
Stakeholder	Αποτέλεσμα	Ένδειξη	Possible proxies
Άτομα με ψυχικές διαταραχές	Βελτίωση ψυχικής υγείας	Χρόνος κοινωνικοποίησης Κατά πόσο συμμετέχουν σε νέες δραστηριότητες Χρήση υπηρεσιών ψυχικής υγείας	Κόστος συμμετοχής σε κοινωνικά club/δίκτυα Ποσοστό εισοδήματος για αναψυχή Κόστος συμβουλευτικών υπηρεσιών
Τοπική κοινότητα	Βελτίωση της πρόσβασης σε τοπικές υπηρεσίες	Χρήση υπηρεσιών και από ποιους	Μείωση χρόνου και κόστους ταξιδιού λόγω πρόσβασης σε τοπικές υπηρεσίες
Άτομα με προβλήματα σωματικής υγείας	Βελτίωση σωματικής υγείας	Αριθμός επισκέψεων στο γιατρό Ποσοστό βελτίωσης της υγείας (Αυτό-αναφορά) Πόσο συχνά ασκούνται	Κόστος ιατρικής επίσκεψης Κόστος ασφάλισης υγείας Κόστος γυμναστηρίου
Το περιβάλλον	Λιγότερα σκουπίδια	Ποσό σκουπιδιών που πηγαίνουν στη χωματερή	Κόστος χρήσης χωματερής

Stakeholder	Outcome	Indicator	Possible proxies
Offenders	Reduced reoffending	Frequency of offences for which participant is charged Nature of offence	Forgone wages due to time spent in prison or doing community service
Care leaver	Reduced homelessness	Access housing upon leaving care Satisfaction with appropriateness of housing	Rent Cost of hostel accommodation
Women offenders	Improved family relationship	Child continues living in the family home	Amount that parents spend on their children annually Value of time spent with children Cost of childcare
Local community	Improved perception of the local	Residents report improvements in local area	Change in property prices Amount spent on home improvements

Establish Impact

ΟΠΑ
ΑΥΕΒ

Deadweight & Μετατόπιση

- Deadweight
 - Το ποσοστό των αποτελεσμάτων που θα συνέβαινε έτσι κι αλλιώς
- Μετατόπιση
 - Πόσο μέρος του αποτελέσματος έχει μετατοπίσει άλλα αποτελέσματα

Αποτέλεσμα	Benchmark Indicator
Μείωση στα ποσοστά επαναφυλάκισης των νέων αποφυλακισμένων (16-24 ετών) που συμμετέχουν σε πρόγραμμα επανένταξης	Εθνικός μέσος όρος επαναφυλάκισης νέων 16-24 ετών
Βελτίωση στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα για νέους σε ιδρύματα υψηλής ποιότητας	Εκπαιδευτικά αποτελέσματα για νέους σε ιδρύματα γενικώς
Αύξηση του αριθμού των μακροχρόνια ανέργων που βρίσκουν εργασία μετά τη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα	Μέσος όρος μακροχρόνια ανέργων που βρίσκουν απασχόληση στην ίδια περιοχή
Μείωση εγκληματικότητας σε μία περιοχή μετά από πρόγραμμα της αστυνομίας	Αλλαγή στην εγκληματικότητα σε αντίστοιχη περιοχή χωρίς συγκεκριμένη αστυνομική παρέμβαση

Απόδοση (Attribution)

- Πόσο μέρος του αποτελέσματος έγινε λόγω συμβολής άλλων οργανώσεων
 - Επαναξιολόγηση των ομάδων ενδιαφερομένων
- Βασίσου στην εμπειρία σου – Ρώτα τις ομάδες ενδιαφερομένων – Συμβουλέψου άλλες οργανώσεις

Drop-off

- Κατά πόσο η απόδοση του αποτελέσματος στις δράσεις της οργάνωσης μειώνεται μακροχρόνια

Υπολογισμός του αντίκτυπου

- Πολλαπλασιάζω την οικονομική αξία του κάθε αποτελέσματος με την ποσότητα
- Αφαιρώ από τη συνολική αξία τα ποσοστά για deadweight και απόδοση
- Επαναλαμβάνω για κάθε αποτέλεσμα
- Προσθέτω

Υπολογισμός του SROI

ΟΠΑ
ΑΥΕΒ

Προβολή στο μέλλον

- Προβολή της αξίας όλων των αποτελεσμάτων στο μέλλον. Με βάση το χρόνο διάρκειας των αποτελεσμάτων, υπολόγισε:
 - Την αξία του αντίκτυπου για κάθε αποτέλεσμα για 1 χρονική περίοδο (συνήθως 1 έτος)
 - Καταγραφή της αξίας κάθε αποτελέσματος σε κάθε χρονική περίοδο
 - Αφαίρεσε τα drop-off για κάθε μελλοντική χρονική περίοδο μετά τον 1^ο χρόνο

Υπολογισμός της καθαρής παρούσης αξίας

Present Value	=	Value of impact in <u>Year 1</u> (1+r)	+	Value of impact in <u>Year 2</u> (1+r) ²	+	Value of impact in <u>Year 3</u> (1+r) ³	+	Value of impact in <u>Year 4</u> (1+r) ⁴	+	Value of impact in <u>Year 5</u> (1+r) ⁵
---------------	---	---	---	--	---	--	---	--	---	--

		Year 1		Year 2		Year 3		Year 4		Year 5
Benefits		<u>\$448.875</u>		<u>\$414.060</u>		<u>\$389.935</u>		<u>\$355.648</u>		<u>\$319.005</u>
Discounted Values	=	<u>\$448.875</u> (1.035)	+	<u>\$414.060</u> (1.035) ²	+	<u>\$389.935</u> (1.035) ³	+	<u>\$355.648</u> (1.035) ⁴	+	<u>\$319.005</u> (1.035) ⁵
Present Value	=	1,750,444								

Υπολογισμός του SROI

- $SROI = \text{Παρούσα Αξία} / \text{Αξία εισροών}$
- Καθαρό SROI = Καθαρή Παρούσα Αξία / Αξία εισροών

ΟΠΑ
ΑΥΕΒ

Επιστημονικές Υπεύθυνες: Ολίβια Κυριακίδου & Ελένη Σαλαβού

